

**15ήμερο Ενημερωτικό Δελτίο**

**Πολιτικής και Οικονομικής Τεκμηρίωσης**

# **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

**ΑΝΑΛΥΣΗ  
ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ**

**# 9**

**20 Δεκεμβρίου 2011**

### *Συγκυρία*

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων εξακολουθεί να τάσσεται **ενάντια στο Μνημόνιο** (71%), ενώ μόλις δύο στους δέκα το υποστηρίζουν. Ταυτόχρονα ενισχυμένη είναι η **αποδοχή του ευρώ**, καθώς θετική γνώμη έχουν επτά στους δέκα (έξι στους δέκα ένα μήνα πριν) και δηλώνουν ότι στο ενδεχόμενο επιστροφής στη δραχμή τα πράγματα θα ήταν χειρότερα για τη χώρα.

Σημαντική είναι η **μεταστροφή της κοινής γνώμης απέναντι στην ΕΕ**, καθώς πλέον περισσότεροι από τους μισούς έχουν αρνητική γνώμη (Δεκ.: 55% - Νοέ.: 44%).

### *Εικόνα Α. Παπαδήμου & νέας Κυβέρνησης*

Έξι στους δέκα ερωτώμενους έχουν θετική γνώμη για το πρόσωπο του Λ. Παπαδήμου, ελαφρώς περισσότεροι από τον προηγούμενο μήνα (60% - 55%), ωστόσο αυξάνονται από δύο σε τρεις εκείνοι που εκφράζονται αρνητικά (Δεκ.: 29%, Νοέ.: 18%). Αντίστοιχα, μειώθηκαν από τρεις σε έναν όσοι δεν εκφέρουν άποψη. Θετικά εκφράζονται περισσότεροι από επτά στους δέκα ψηφοφόρους της ΝΔ και από έξι στους δέκα του ΠΑΣΟΚ, διχασμένοι είναι οι ψηφοφόροι του ΛΑΟΣ (θετική γνώμη: 50%, αρνητική: 47%), ενώ αρνητικοί είναι οι ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ (θετική: 39%, αρνητική: 49%) και του ΚΚΕ (θετική: 35%, αρνητική: 48%).

Σημαντική, ωστόσο, είναι η **μείωση της εμπιστοσύνης προς την ικανότητα του Πρωθυπουργού** να διαχειριστεί την οικονομική κατάσταση της χώρας. Από τρεις στους δέκα, τον προηγούμενο μήνα, τώρα **περισσότεροι από τους μισούς** (Δεκ.: 53%, Νοέ.: 35%) δηλώνουν ότι **δεν τον εμπιστεύονται**, σε αντίθεση με τέσσερις στους δέκα που εξακολουθούν να ελπίζουν (Δεκ.: 43%, Νοέ.: 45%).

Επιπλέον, συντριπτικά αρνητική είναι η κοινή γνώμη απέναντι στη **συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ – ΝΔ – ΛΑΟΣ**, καθώς **οκτώ στους δέκα δηλώνουν δυσαρεστημένοι** από τον τρόπο που αντιμετωπίζει τα προβλήματα της χώρας ενώ λιγότεροι από δύο στους δέκα (15%) δηλώνουν ικανοποιημένοι.

### *Εικόνα πολιτικών αρχηγών*

**Μεγάλος χαμένος από τη συμμετοχή του στην Κυβέρνηση εμφανίζεται ο Γ. Καρατσαφέρης**, καθώς χάνει 11 μονάδες και, από δημοφιλέστερος αρχηγός τους τελευταίους τρεις μήνες, βρίσκεται στην τέταρτη θέση: **πρώτος καταγράφεται ο Φ.**

---

<sup>1</sup> Αναλυτικά: <http://www.publicissue.gr/wp-content/uploads/2011/12/varometro-dec-2011.pdf>

**Κουβέλης** (θετικές γνώμες: 58%, αρνητικές: 32% / μετριέται για πρώτη φορά), ακολουθούμενος από τον **Αλ. Τσίπρα** [39% (+1%) / 58% (-)]. Στην τρίτη θέση, με μικρή μείωση για ακόμα έναν μήνα, είναι ο **Α. Σαμαράς** [31% (-2%) / 66% (+4%)], ενώ τέταρτος πλέον βρίσκεται ο **Γ. Καρατζαφέρης** [30% (-11%) / 67% (+10%)]. Πέμπτη, με μικρή άνοδο, η **Α. Παπαρήγα** [30% (+3%) / 66% (-1%)], έκτη η **Ντ. Μπακογιάννη** (25% - 71% / μετριέται για πρώτη φορά) ενώ σταθερά τελευταίος, με ακόμα μεγαλύτερη πτώση, παραμένει ο **Γ. Παπανδρέου** [12% (-7%) / 86% (+8%)].

## *Εικόνα κομμάτων*

Επιδείνωση παρουσιάζει η εικόνα των κομμάτων που στηρίζουν την κυβέρνηση Παπαδήμου, με **μεγάλο χαμένο το ΛΑΟΣ** που πέφτει κατά δώδεκα μονάδες. **Δημοφιλέστερο κόμμα, πλέον, ο ΣΥΡΙΖΑ** [θετικές γνώμες: 36% (+1%) / αρνητικές: 61% (-)], ακολουθούμενο από το **ΚΚΕ**, που περνάει δεύτερο κερδίζοντας δύο θέσεις [31% (+1%) / 66% (-1%)], ενώ παραμένει τρίτη η **ΝΔ** [30% (-1%) / 67% (+1%)]. Τέταρτος ο **ΛΑΟΣ** μετά από τρεις μήνες παραμονής στην πρώτη θέση [25% (-12%) / 72% (+12%)] και, σταθερά, τελευταίο το **ΠΑΣΟΚ** [16% (-6%) / 82% (+7%)].

**Καλύτερα αντιπολιτευόμενο κόμμα παραμένει για δεύτερο συνεχόμενο μήνα ο ΣΥΡΙΖΑ** (23%, +3% από τον προηγούμενο μήνα), με δεύτερο, από τέταρτο τον προηγούμενο μήνα, το **ΚΚΕ** (19%, +6%), τρίτη τη **ΝΔ** (12%, -4%), τέταρτο, από δεύτερο, το **ΛΑΟΣ** (9%, -10%), και πέμπτη τη **ΔΗΜΑΡ** (2%, +1%). Σχεδόν τρεις στους δέκα (27%, +4%) δεν καλύπτονται από κανένα από αυτά τα κόμματα.

## *Πολιτική συμμετοχή*

Ένας στους δύο ερωτώμενους δηλώνει ενδιαφέρον για την πολιτική, ωστόσο μόλις ένας στους τέσσερις συμμετείχε τον τελευταίο μήνα (Νοέμβριο) σε κάποια κινητοποίηση (απεργία, συγκέντρωση, πορεία, διαδήλωση κλπ).

## *Επιθυμητή μορφή διακυβέρνησης*

Κατακεραματισμένη είναι η κοινή γνώμη όταν καλείται να εκφράσει τη γνώμη της για την καλύτερη μορφή διακυβέρνησης: **τέσσερις στους δέκα επιθυμούν πολυκομματικές κυβερνήσεις**, δύο στους δέκα **οικουμενική**, λίγο λιγότεροι από δύο επιθυμούν αυτοδύναμη/μονοκομματική, ένας στους δέκα επιθυμεί νέα κόμματα/πρόσωπα, ένας δεν έχει άποψη και ένας επιθυμεί κάτι «άλλο».

Ένας στους δέκα θέλει συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ – ΝΔ (13%), άλλος ένας αυτοδύναμη κυβέρνηση ΝΔ (10%), ενώ υπάρχουν ακόμα μερικοί που επιθυμούν συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ – ΣΥΡΙΖΑ (4%). Είδος προς εξαφάνιση είναι όσοι επιθυμούν αυτοδύναμη κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ (2%).

## *Αίτημα για εκλογές & εκτίμηση εκλογικής επιρροής*

Πλειοψηφικό, έστω και οριακά, παραμένει το **αίτημα για εκλογές** (52%), ωστόσο αυξάνονται σε λίγο περισσότερους από τρεις στους δέκα όσοι δηλώνουν ότι θα απέχουν ή θα ψηφήσουν άκυρο/λευκό (Δεκ.: 32,5% - Νοέ.: 27%).

Η εκλογική επιρροή των κομμάτων εμφανίζει διακυμάνσεις, καθώς το δεύτερο από το τέταρτο κόμμα απέχουν δύο ποσοστιαίες μονάδες, και η τελική κατάταξη εμπίπτει στα όρια του στατιστικού λάθους. Καταγράφεται **εντυπωσιακή ενίσχυση της Αριστεράς** συνολικά, που πλησιάζει αθροιστικά το 40%, άνοδος της ΝΔ, αλλά μακριά από την πιθανότητα αυτοδυναμίας, πτώση του ΛΑΟΣ και κατάρρευση του ΠΑΣΟΚ:

**ΝΔ 30%** (+1,5%), **ΠΑΣΟΚ 15,5%** (-4%), **ΣΥΡΙΖΑ 14%** (+2%), **ΚΚΕ 13,5%** (+2,5%),  
**ΔΗΜ.ΑΡ. 9,5%** (+2%), **ΛΑΟΣ 6%** (-2,5%), **ΟΠ 4%** (+0,5%), **ΔΗ.ΣΥ. 3%** (+0,5%),  
**ΛΟΙΠΑ 4,5%** (-2,5%).

***Κατεύθυνση της χώρας και νέα Κυβέρνηση***

Μέσα σ' έναν μόλις μήνα η εκτίμηση ότι η χώρα κινείται σε λάθος κατεύθυνση ξαναγίνεται καθολική (Δεκ.: 78%, Νοέ.: 52%, Οκτ.: 86%). Περισσότεροι από έξι στους δέκα ερωτώμενους δηλώνουν ότι δεν εμπιστεύονται την κυβέρνηση Παπαδήμου (Δεκ.: 65%, Νοέ.: 38%), αν και τον προηγούμενο μήνα σχεδόν πέντε στους δέκα του έδιναν πίστωση χρόνου (Δεκ.: 26%, Νοέ.: 48%). Το αίσθημα κοινωνικής ανασφάλειας είναι συντριπτικό (91%), ενώ περισσότεροι από δύο στους δέκα ενεργούς οικονομικά ερωτώμενους είναι άνεργοι.

***Εικόνα πολιτικών αρχηγών & εικόνα κομμάτων***

Ο πρώτος μήνας διακυβέρνησης επέφερε ανακατατάξεις στις δημοτικότητες των πολιτικών αρχηγών, καθώς καταρρέουν όσοι στηρίζουν τη συγκυβέρνηση, ενώ άνοδο σημειώνουν μόνο οι αντιμνημονιακοί: δημοφιλέστερος εμφανίζεται ο Γ. Δημαράς (Δεκ.: 51% / άνοδος 3% από τον προηγούμενο μήνα), ακολουθούμενος από τον Φ. Κουβέλη (48% / -2%) και τον Αλ. Τσίπρα (34% / +2%). Μεγάλη πτώση παρουσιάζουν οι Γ. Καρατζαφέρης (28% / -14%) και Α. Σαμαράς (25% / -13%), ενώ επιδεινώνεται η εικόνα τόσο της Ν. Μπακογιάννη (20% / -7%) όσο και του Γ. Παπανδρέου (13% / -4%), που παραμένει σταθερά ουραγός σε δημοφιλία. Η Α. Παπαρήγα βρίσκεται στην πέμπτη θέση (26% / +2).

Ενδιαφέρον είναι ότι μεταξύ των ψηφοφόρων του ΚΚΕ, μετά την Α. Παπαρήγα, (82% θετικές γνώμες [+3% από τον προηγούμενο μήνα] / 16% αρνητικές), περισσότεροι από τους μισούς έχουν θετική γνώμη και για τους Γ. Δημαρά (54% [+2%] / 34%) και Αλ. Τσίπρα (54% [+2%] / 43%), ενώ οι ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ, μετά τον Αλ. Τσίπρα (92% [+5%] / 6% [-7% αρνητικές γνώμες από τον προηγούμενο μήνα]), εκφράζουν θετική γνώμη για τον Γ. Δημαρά (60% [+5%] / 21% [-5%]), είναι μοιρασμένοι για τον Φ. Κουβέλη (47% [-2%] / 47% [+4%]) και αρνητικοί για την Αλ. Παπαρήγα (36% [-9%] / 62% [-11%]).

Έξι στους δέκα ερωτώμενους απαντούν ότι κανένα κόμμα δεν κρατά καλή στάση στη χώρα σήμερα, ενώ ένας στους δέκα αξιολογεί θετικά τη στάση της ΝΔ (10,6%). Ακολουθούν το ΚΚΕ (7,3%), ο ΣΥΡΙΖΑ (6,7%), το ΠΑΣΟΚ (4,7%), το ΛΑΟΣ (3,9) και η ΔΗΜΑΡ (3,9%).

***Εκλογές***

Πλειοψηφικό, έστω και οριακά, είναι και σ' αυτή την έρευνα το αίτημα για εκλογές (43% ζητούν εκλογές το αργότερο μέχρι τον Φεβρουάριο, ενώ 40% επιθυμούν παράταση της θητείας της Κυβέρνησης). Το σύνολο της αποχής, των λευκών και των άκυρων θα αγγίξει περίπου το ένα τρίτο του εκλογικού σώματος, σημειώνοντας μικρή αύξηση (Δεκ.: 28%,

<sup>2</sup>

Αναλυτικά:

[http://www.vprc.gr/uplds/File/teleytaia%20nea/Epikaira/Political%20Climate%20and%20Governance\\_December2011.pdf](http://www.vprc.gr/uplds/File/teleytaia%20nea/Epikaira/Political%20Climate%20and%20Governance_December2011.pdf)

Νοέ.: 26,8%), ενώ επτά στους δέκα δηλώνουν αποφασισμένοι να προσέλθουν στις κάλπες. Άνοδο σημειώνουν μόνο τα κόμματα της ευρύτερης αριστεράς. Πρόθεση ψήφου:

**ΝΔ 30,5%** (-1,5% από τον προηγούμενο μήνα), **ΠΑΣΟΚ 18%** (-0,5%), **ΚΚΕ 13%** (+0,5%), **ΣΥΡΙΖΑ 11%** (+1%), **ΔΗΜΑΡ 8,5%** (+2%), **ΛΑΟΣ 7%** (-), **ΟΠ 3%** (-0,5%), **ΔΗΣΥ 2%** (-), **Πανελλήνιο Άρμα Πολιτών 2%** (-), **Χρυσή Αυγή 1,5%** (+0,5%), **ΑΝΤΑΡΣΥΑ 0,5%** (-), **Άλλο 3%** (-1,5%).

### *Συγκυρία*

Απογοήτευση, οργή, φόβο, ντροπή, υποταγή και παραίτηση νιώθει η συντριπτική πλειονότητα της κοινής γνώμης σχετικά με το παρόν και το μέλλον της χώρας. Θετικές έννοιες, όπως πείσμα, ελπίδα, ανακούφιση, αυτοπεποίθηση και ευγνωμοσύνη αναφέρονται από λίγους ως ελάχιστους ερωτώμενος, σκιαγραφώντας ένα καθημαγμένο κοινωνικό μείγμα.

### *Ενδεχόμενο χρεοκοπίας, προσωπικά οικονομικά & προσδοκίες ανάκαμψης*

Δύο στους τρεις θεωρούν πιθανό το ενδεχόμενο χρεοκοπίας της χώρας σήμερα, ενώ ένα χρόνο πριν λιγότεροι από τους μισούς ερωτώμενους το θεωρούσαν πιθανό (Δεκ. 2011: 65,4% - Δεκ. 2010: 46,6%). Περισσότεροι από οκτώ στους δέκα αναμένουν χειροτέρευση της προσωπικής οικονομικής κατάστασής τους μέσα στο επόμενο έτος, ενώ περισσότεροι από τους μισούς απαντούν ότι θα χρειαστούν πάνω από πέντε (5) χρόνια για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Σχεδόν δύο στους δέκα εκτιμούν ότι θα χρειαστούν από δύο (2) ως πέντε (5) χρόνια, ενώ δύο άλλοι υποστηρίζουν ότι η ελληνική οικονομία δεν θα ανακάμψει ποτέ.

### *Εικόνα Κυβέρνησης & Πρωθυπουργού*

Μετά από ένα μήνα θητείας της κυβέρνησης Παπαδήμου, περισσότεροι από τους μισούς ερωτώμενους (55,1%) την κρίνουν αρνητικά, και θετικά ένας στους τέσσερις. Έξι στους δέκα εκτιμούν ότι δεν θα πετύχει τους στόχους της, σε αντίθεση με τρεις στους δέκα που εξακολουθούν να την εμπιστεύονται. Σχεδόν οι μισοί (48%) κρίνουν αρνητικά τη στάση και τους χειρισμούς του Α. Παπαδήμου, ενώ θετικά τρεις στους δέκα (33,3%).

### *Ικανότητα διακυβέρνησης & καταλληλότερος πρωθυπουργός*

Σχεδόν έξι στους δέκα ερωτώμενους (57,9%) θεωρούν ότι κανένα κόμμα δεν είναι ικανό για τη διακυβέρνηση της χώρας, δύο στους δέκα (19,5%) θεωρούν ικανή τη ΝΔ και ένας στους δέκα (11%) εξακολουθεί να ελπίζει στο ΠΑΣΟΚ. Ταυτόχρονα, δύο στους δέκα (22,2%) επιλέγουν τον Α. Σαμαρά ως καταλληλότερο πρωθυπουργό, μετά βίας ένας στους δέκα (8,6%) υποστηρίζει τον Γ. Παπανδρέου (ποσοστό υποδιπλάσιο από την έρευνα του προηγούμενου εξαμήνου, όπου η αποδοχή του ΓΑΠ ήταν στο 19%), ενώ περισσότεροι από έξι στους δέκα (63,2%) υποστηρίζουν ότι κανείς από τους δύο δεν είναι κατάλληλος γι' αυτή τη θέση.

### *Αίτημα για εκλογές, μετεκλογικό τοπίο & επιθυμητή μορφή διακυβέρνησης*

---

<sup>3</sup> Αναλυτικά: [http://www.eklogika.gr/uploads/files/Dimoskopiseis/Real-MRB\\_15-12-11.pdf](http://www.eklogika.gr/uploads/files/Dimoskopiseis/Real-MRB_15-12-11.pdf) & [http://www.3comma14.gr/pi/?survey=10847&source=newsletter&nh\\_id=182](http://www.3comma14.gr/pi/?survey=10847&source=newsletter&nh_id=182)

**Εκλογές άμεσα ζητούν έξι στους δέκα ερωτώμενους** (εκλογές τώρα: 26,7% - εκλογές στις 19/2/12: 34%) ενώ τρεις στους δέκα επιθυμούν να παραταθεί η θητεία της παρούσας κυβέρνησης (μέχρι το καλοκαίρι του 2012: 20,4% - μέχρι το τέλος της τετραετίας: 11,8%).

Κυβέρνηση με Πρωθυπουργό τον Λ. Παπαδήμο μετά τις εκλογές επιθυμούν τρεις στους δέκα (κυρίως ψηφοφόροι ΠΑΣΟΚ & ΛΑΟΣ), ενώ έξι στους δέκα δηλώνουν αντίθετοι σε μια τέτοια εξέλιξη. Αντίστοιχα, νέο κόμμα με επικεφαλής τον Λ. Παπαδήμο θα ψήφιζαν λίγο περισσότεροι από δύο στους δέκα (κυρίως ψηφοφόροι ΠΑΣΟΚ & ΛΑΟΣ).

Μετά τις εκλογές, σε περίπτωση μη αυτοδυναμίας, τρεις στους δέκα επιθυμούν διενέργεια νέων εκλογών (κυρίως ψηφοφόροι ΣΥΡΙΖΑ, ΝΔ & ΚΚΕ) και έξι στους δέκα κυβέρνηση συνεργασίας. Οι πλέον πρόθυμοι να δουν το κόμμα τους να συμμετέχει σε μια συγκυβέρνηση είναι οι ψηφοφόροι του ΛΑΟΣ (85,6%), ακολουθούμενοι από εκείνους της ΝΔ (81%) και του ΠΑΣΟΚ (74,9%). Συμμετοχή του κόμματός τους σε κυβέρνηση επιθυμούν και οι ψηφοφόροι των κομμάτων της αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ: 66,8%, ΚΚΕ: 63%).

### ***Εικόνα πολιτικών αρχηγών***

Πρώτος σε θετικές γνώμες είναι ο Α. Σαμαράς (20,1%), ακολουθούμενος από την Α. Παπαρήγα (13,8%), τον Αλ. Τσίπρα (13,2%) και τον Γ. Καρατζαφέρη (11,3%). Τελευταίος σταθερά ο Γ. Παπανδρέου (9%).

### ***Διαδοχή στο ΠΑΣΟΚ & συσπείρωση/μετακινήσεις ψηφοφόρων***

Η συσπείρωση των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ βρίσκεται στο ναδίρ, καθώς διατηρεί μόλις το ένα τρίτο των δυνάμεων που το στήριξαν στις βουλευτικές εκλογές του 2009 (εθνικό ποσοστό 43,92%), ένα τρίτο βρίσκεται στην αδιευκρίνιστη ψήφο, ενώ το υπόλοιπο κατευθύνεται προς τον ΣΥΡΙΖΑ (6,4%), το ΚΚΕ (5,8%), κάποιο “άλλο” κόμμα (5,5%), τη ΝΔ (5%), τη ΔΗΜΑΡ (5%), τους ΟΠ (3,9%) και το ΛΑΟΣ (1,7%).

Ως λογική συνέπεια της εικόνας διάλυσης του ΠΑΣΟΚ, σχεδόν επτά στους δέκα (66,2%) ψηφοφόρους του 2009 επιθυμούν την παραίτηση του Γ. Παπανδρέου από την αρχηγία και τη δρομολόγηση διαδικασιών διαδοχής του, ενώ λιγότεροι από τρεις στους δέκα (26,5%) επιθυμούν την παραμονή του. Επικρατέστεροι για τη διαδοχή εμφανίζονται οι Ε. Βενιζέλος και Α. Λοβέρδος, ακολουθούμενοι από τους Μ. Χρυσοχοϊδή, Φ. Γεννηματά, Α. Διαμαντοπούλου και Χρ. Παπουτσή.

Στο σύνολο των ερωτώμενων καταλληλότερος θεωρείται ο Α. Λοβέρδος (22,5%) αντί του Ε. Βενιζέλου (20,7%). Ωστόσο μεταξύ των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ η εικόνα αντιστρέφεται, καθώς ο Ε. Βενιζέλος προηγείται βραχεία κεφαλή μεταξύ των ψηφοφόρων του 2009 (Ε.Β.: 28,4% - Α.Λ.: 27,9%), αλλά επιλέγεται σχεδόν από τους μισούς σημερινούς υποστηρικτές του ΠΑΣΟΚ (45,8%) σε αντίθεση με τον Α. Λοβέρδο που επιλέγεται από έναν στους τρεις.

**Πρόθεση ψήφου: (Με κόκκινο η εκτίμηση ψήφου)**

*Κατάρρευση ΠΑΣΟΚ, σημαντική μείωση ΝΔ και σημαντική αύξηση ΔΗΜΑΡ & ΣΥΡΙΖΑ. Υψηλή καταγραφή ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ.*

**ΝΔ 20,7%** (-3,7% από τη μέτρηση του προηγούμενου εξαμήνου) /**32,7%**, **ΠΑΣΟΚ 12,1%** (-8,2%) /**19,1%**, **ΚΚΕ 9,5%** (+1,3%) /**11,2%**, **ΣΥΡΙΖΑ 7,5%** (+3,4%) /**8,8%**, **ΛΑΟΣ 6%** (+0,4%) /**7,1%**, **ΔΗΜΑΡ 5,9%** (+3,6%) /**7%**, **ΟΠ 4%** (+0,6%) /**4,7%**, **ΔΗΣΥ 2,1%** (-0,3%) /**2,5%**, **ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ 1,5%**, **ΑΡΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ 1,1%** /**1,3%**, **ΑΛΛΟ 3,3%**, **ΑΚΥΡΟ 8,3%**, **ΛΕΥΚΟ 3,5%**, **ΑΠΟΧΗ 3%**, **ΑΝΑΠΟΦ. 2,3%**, **ΔΞ/ΔΑ 9,2%**.

Pulse, Το Ποντίκι (8/12/2011)<sup>4</sup>

### ***Κεντροδεξιό / Νεοφιλελεύθερο το ΠΑΣΟΚ***

Το **κυριότερο πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ**, σύμφωνα με σχεδόν τέσσερις στους δέκα ερωτώμενους, είναι η πολιτική που ακολούθησε την τελευταία διετία ενώ σύμφωνα με σχεδόν δύο στους δέκα είναι η ιδεολογική μετατόπισή του. Λιγότερο σημαντικά θεωρούνται η φθορά των στελεχών του και η ηγεσία του εν γένει.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η **ιδεολογική μετατόπιση του ΠΑΣΟΚ**, καθώς σχεδόν οι μισοί ερωτώμενοι το χαρακτηρίζουν κεντροδεξιό ή νεοφιλελεύθερο (47% / 51% μεταξύ των ψηφοφόρων του το 2009). Ελάχιστοι, δε, είναι όσοι του αναγνωρίζουν σήμερα σοσιαλιστική ταυτότητα (5% / 6%) αλλά και όσοι το χαρακτηρίζουν κεντροαριστερό (7% / 12%).

Το **ενδεχόμενο διάσπασης του ΠΑΣΟΚ** είναι (πολύ & αρκετά) πιθανό για περισσότερους από τους μισούς (55%) ερωτώμενους (50% μεταξύ των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ το 2009), ενώ λιγότερο πιθανό το θεωρούν τρεις στους δέκα (τέσσερις στους δέκα ψηφοφόρους ΠΑΣΟΚ το 2009).

Οι μισοί ερωτώμενοι (52%) υποστηρίζουν πως **για τη σημερινή κατάσταση στο ΠΑΣΟΚ ευθύνονται** ο πρόεδρος του και τα κυβερνητικά στελέχη, άποψη που υποστηρίζεται από έξι στους δέκα μεταξύ όσων ψήφισαν ΠΑΣΟΚ το 2009, ενώ ευθύνες σε όλους τους βουλευτές του καταλογίζουν λιγότεροι από δύο στους δέκα (17%).

Κατά συνέπεια, οι μισοί ερωτώμενοι απαντούν ότι **το ΠΑΣΟΚ πρέπει να πάει στις εκλογές με κάποιον άλλον επικεφαλής**, εκτός του Γ. Παπανδρέου (49% / 45% μεταξύ των ψηφοφόρων ΠΑΣΟΚ του 2009), ενώ τον ΓΑΠ επικεφαλής θέλει ένας στους δέκα ερωτώμενους (δύο στους δέκα ψηφοφόρους ΠΑΣΟΚ του 2009). Επίσης, υπάρχει και ένας στους δέκα που θέλει πρόεδρο τον ΓΑΠ και υποψήφιο πρωθυπουργό κάποιον άλλον (σχεδόν δύο στους δέκα ψηφοφόρους ΠΑΣΟΚ του 2009).

Ως προς τη **διαδοχή στην προεδρία του ΠΑΣΟΚ** δημοφιλέστερος εμφανίζεται ο Α. Λοβέρδος (20% / 25%), ακολουθούμενος από τον Ε. Βενιζέλο (16% / 22%). Έπονται οι Μ. Χρυσοχοϊδής (7% / 6%), Α. Διαμαντοπούλου (4% / 5%), Γ. Ραγκούσης (3% / 4%) και Χρ. Παπουτσής (1% / 2%). Ωστόσο, σχεδόν τέσσερις στους δέκα ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ είτε δεν εκφράζουν άποψη (16%) είτε θέλουν κάποιον άλλον (20%).

### **Πρόθεση ψήφου**

*Μείωση ΝΔ & αντικομματικής ψήφου, αύξηση ΔΗΜΑΡ, ΣΥΡΙΖΑ, ΔΗΣΥ & αναποφάσιστων σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.*

---

<sup>4</sup> Αναλυτικά: [http://www.3comma14.gr/pi/?survey=10685&source=newsletter&nh\\_id=175](http://www.3comma14.gr/pi/?survey=10685&source=newsletter&nh_id=175)

**ΝΔ 20%** (-1,5%), **ΠΑΣΟΚ 13%** (-0,5%), **ΚΚΕ 9,5%** (+0,5%), **ΣΥΡΙΖΑ 8,5%** (+1%), **ΔΗΜΑΡ 5,5%** (+1,5%), **ΛΑΟΣ 5%** (-0,5%), **ΟΠ 2,5%** (-), **ΔΗΣΥ 2,5%** (+1%), **ΑΡΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ 2%** (-0,5%), **ΑΛΛΟ 4,5%** (-0,5%), **ΛΕΥΚΟ/ΑΠΟΧΗ 18,5%** (-1,5%), **ΑΝΑΠΟΦ./Δ.Α. 8,5%** (+1%).

**Έρευνα μεταξύ νέων 18 – 34 ετών: Επτά στους δέκα δυσαρεστημένοι από τη ζωή τους**

Επτά στους δέκα νέους δηλώνουν **δυσαρεστημένοι από τη ζωή τους**, καθώς ενώ δηλώνουν ότι έχουν διαμορφώσει ένα πλάνο ζωής, δεν έχουν το εισόδημα που θα τους επέτρεπε να το υλοποιήσουν. Περισσότεροι από έξι στους δέκα, μάλιστα, εκτιμούν πως **ούτε στο μέλλον** θα έχουν το απαιτούμενο εισόδημα, καθώς λίγο περισσότεροι από τους μισούς υποστηρίζονται οικονομικά από τους γονείς ή την ευρύτερη οικογένεια για να τα βγάλουν πέρα.

Ως προς τα σχέδιά τους για το μέλλον, σχεδόν τέσσερις στους δέκα ονειρεύονται να δημιουργήσουν **δική τους επιχείρηση**, ενώ τρεις επιθυμούν να εργαστούν ως μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα. Ένας στους δέκα σχεδιάζει να μετοικήσει σε αγροτική περιοχή και να ασχοληθεί με αγροτικές καλλιέργειες, ενώ ελάχιστοι (5%) είναι εκείνοι που επιθυμούν να βρουν δουλειά στο Δημόσιο. Μάλιστα, λιγότεροι από δύο στους δέκα θεωρούν το Δημόσιο ως τον κύριο μοχλό οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, ενώ σχεδόν επτά στους δέκα το θεωρούν ως το κύριο εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη. Χαρακτηριστικό είναι ότι σχεδόν **επτά στους δέκα θα έφευγαν από τη χώρα** αν τους δινόταν η ευκαιρία, ενώ μόνο δύο στους δέκα απορρίπτουν εκ των προτέρων μια τέτοια προοπτική.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι η **ανεργία** (64%) και ακολουθούν η **αναξιοκρατία** (36,3%), η **έλλειψη οράματος για την κοινωνία** (27%), οι κοινωνικές ανισότητες και η απουσία κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης (23,4%), η έλλειψη ευκαιριών (20%), τα προβλήματα του εκπαιδευτικού συστήματος (10,7%) και η έλλειψη προτύπων και ιδανικών (10,4%).

Οι λέξεις που χαρακτηρίζουν την ψυχολογία τους είναι **ανησυχία** (35,7%), **απαισιοδοξία/φόβος** (28%), **οργή** (17,9%), **λύπη** (3,7%) και **αδιαφορία** (2,2%), ενώ τα θετικά συναισθήματα σπανίζουν, αφού μόλις οκτώ στους εκατό έχουν ελπίδα για το μέλλον, δύο στους εκατό νιώθουν ηρεμία και σιγουριά και μόλις ένας στους εκατό χαρά!

**Εμπιστεύονται σχεδόν αποκλειστικά τον εαυτό τους** (62,7%) και **δευτερευόντως τις διαδικτυακές κοινότητες** (32%). Μικρή εμπιστοσύνη έχουν στις ΜΚΟ (13,6%) και στις επιχειρήσεις (8,5%) ενώ σχεδόν μηδαμινή εμπιστοσύνη δείχνουν στα συνδικάτα (1,8%), την κυβέρνηση (0,8%), τις φοιτητικές παρατάξεις (0,6%), τα κόμματα (0,6%) και τους πολιτικούς (0,6%). Ένας στους τέσσερις δηλώνει ότι **δεν εμπιστεύεται κανέναν**.

Διχασμένοι είναι ως προς το αν η νέα κυβέρνηση είναι θετική ή αρνητική για τη χώρα.

Έξι στους δέκα είναι **κατά της διάλυσης της ευρωζώνης και της επιστροφής σε εθνικό νόμισμα**, προοπτική που υποστηρίζουν σχεδόν τρεις στους δέκα.

---

<sup>5</sup> Αναλυτικά: [http://www.3comma14.gr/pi/view\\_survey.php?id=10622](http://www.3comma14.gr/pi/view_survey.php?id=10622)

Τέλος, περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα δεν συμμετέχουν ποτέ σε κινητοποιήσεις/απεργίες/ διαδηλώσεις, άλλοι τέσσερις συμμετέχουν μερικές φορές ενώ τακτικά συμμετέχει ένας στους δέκα.

## GPO, Mega – Ανατροπή (5/12/2011)<sup>6</sup>

Σχεδόν καθολική είναι η εκτίμηση ότι **το μνημόνιο έχει αποτύχει**, κάτι που σύμφωνα με τους μισούς ερωτώμενους οφείλεται στη **λανθασμένη οικονομική συνταγή** του, ενώ τέσσερις στους δέκα καταλογίζουν στην Κυβέρνηση αδυναμία υλοποίησής του. Σχεδόν έξι στους δέκα δηλώνουν ενήμεροι για το περιεχόμενο της συμφωνίας της 26<sup>ης</sup> Οκτωβρίου και από αυτούς τρεις το θεωρούν αρνητικό για τη χώρα, δύο θετικό και ένας δεν εκφράζει άποψη. Ταυτόχρονα, σχεδόν οκτώ στους δέκα δηλώνουν ότι **η χώρα πρέπει να παραμείνει πάση θυσία στην ευρωζώνη**, ενώ δύο στους δέκα διαφωνούν, ποσοστό ελαφρώς αυξημένο σε σχέση με δύο μήνες πριν (20,8% - 15, 8%).

Μόνο τέσσερις στους δέκα νιώθουν πιο αισιόδοξοι τώρα για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, ενώ **εννιά στους δέκα δηλώνουν ότι το 2011 μειώθηκαν τα εισοδήματά τους και οκτώ εκτιμούν ότι το 2012 θα μειωθούν ακόμα περισσότερο**. Παρ' όλα αυτά, η συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ – ΝΔ – ΛΑΟΣ κρίνεται θετικά από έξι στους δέκα ερωτώμενους και αρνητικά από τέσσερις. Αντίστοιχα, θετική εικόνα για τον Α. Παπαδήμο έχουν έξι στους δέκα και τρεις αρνητική.

**Οκτώ στους δέκα θεωρούν αρνητική τη διετή θητεία του Γ. Παπανδρέου** στην πρωθυπουργία και θετική την απόφασή του να παραιτηθεί, ενώ η απόφαση του Α. Σαμαρά να στηρίζει τη νέα κυβέρνηση και η επιστολή του προς τους Ευρωπαίους κρίνεται θετικά από έξι στους δέκα και αρνητικά από τέσσερις. **Πέντε στους δέκα ερωτώμενους αξιολογούν θετικά τη συμμετοχή του ΛΑΟΣ στην κυβέρνηση Παπαδήμου** και τέσσερις αρνητικά, ενώ **την απόφαση της Αριστεράς να μην συμμετάσχει κρίνουν αρνητικά έξι** στους δέκα και θετικά τρεις.

Κανένας εκ των Γ. Παπανδρέου και Α. Σαμαρά δεν είναι κατάλληλος για πρωθυπουργός σύμφωνα με τους μισούς ερωτώμενους, κατά συνέπεια σχεδόν οκτώ στους δέκα εκτιμούν ότι ο Γ. Παπανδρέου δεν πρέπει να ηγηθεί του ΠΑΣΟΚ στις επόμενες εκλογές (έξι στους δέκα μεταξύ των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ), ενώ επικρατέστερος για τη διαδοχή εμφανίζεται ο Ε. Βενιζέλος, ακολουθούμενος από τον Α. Λοβέρδο και, σε μεγάλη απόσταση, από τους Μ. Χρυσοχοϊδη, Α. Διαμαντοπούλου, Α. Κατσέλη, Χρ. Παπουτσή.

Σχεδόν **έξι στους δέκα ερωτώμενους επιθυμούν να παραταθεί η θητεία της κυβέρνησης Παπαδήμου**, ενώ **τέσσερις επιθυμούν άμεσα εκλογές**. Μετά τις εκλογές, περισσότεροι από έξι στους δέκα επιθυμούν να προκύψει κυβέρνηση συνεργασίας, ενώ τρεις επιθυμούν αυτοδυναμία.

### Πρόθεση ψήφου

*Μείωση ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΛΑΟΣ, αναποφάσιστων & αντικομματικής ψήφου, εκτίναξη ΔΗΜΑΡ και αύξηση ΣΥΡΙΖΑ σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση (Σεπτέμβριος 2011).*

---

<sup>6</sup> Αναλυτικά: [http://www.3comma14.gr/pi/view\\_survey.php?id=10655](http://www.3comma14.gr/pi/view_survey.php?id=10655)

**ΝΔ 21,5%** (-0,8%), **ΠΑΣΟΚ 13,3%** (-2,2%), **ΚΚΕ 10%** (+0,2%), **ΛΑΟΣ 7,1%** (-0,8%),  
**ΔΗΜΑΡ 6,3%** (+3,6%), **ΣΥΡΙΖΑ 6,1%** (+1,3%), **ΟΠ 3%** (+0,6), **ΔΗΣΥ 2,3%** (+0,3%),  
**ΑΡΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ 0,8%** (-0,8%), **ΑΛΛΟ/ΑΚΥΡΟ/ΛΕΥΚΟ/ΑΠΟΧΗ 17,5%** (-2,2%),  
**ΑΝΑΠΟΦΑΣΙΣΤΟΙ 10,1%** (-1,2%).